

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Per peccatu[m] occasio data est noscendæ diuinæ misericordiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

mum dumtaxat hominem condidit, omnibus naturæ & gratiæ donis exornatum, quem prævidit, vxoris suæ, quàm Conditoris sui poriore rationem habiturum, & veritum fructum gustaturum; sed quotidie innumeras creat animas, quas clarissimè nouit, sibi fore inimicas. Sed Deus est, & vniuersalis causa, *solem suum* Matth. 5. 45.
oriri facit super bonos & malos: & pluit super iustos & iniustos, in exemplum nostrum, qui tam difficiles sumus ad beneficia inimicis nostris exhibenda. Quo argumento maximè vsus est Christus, cum diceret: *Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos; & orate pro persequentibus & calumniantibus vos: ut sitis filij Patriæ vestri, qui in calis est, qui solem suum oriri facit super bonos & malos. &c.* Si enim diligitis eos, qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? nonnè & publicani hoc faciunt? Et si saluaueritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis? nonnè & Ethnici hoc faciunt? Estote ergo perfecti, sicut & Pater vester celestis perfectus est. Hanc tantam illius perfectionem, si ex animo suspicimus & admiramur, amamus quoque & accendimur ad imitandam.

Romæ aliquando insignis artifex scyphum crySTALLINUM fertur Imperatori obtulisse, ad omnem elegantiam factum; sed cum is ei è manibus excidisset, & humi affictus in mille fragmina dissilisset; artifex extemplo se inclinans, frustra omnia collegit, & haud secus ac cerea essent ita rursus artificiosè compegit, inter se, vt Imperator diceret, maiore ingenio scyphum refectionem, quàm factum. Hominis naturam si aspicias, fragilis est & plus quàm vitrea: eam tamen quàm pulchram & elegantem Adamo tradidit Deus? Sed illius culpà lapsa est. Excidit itaque homo gratiæ diuina, & perdidit integritatem; neque se ipse potuit colligere, & restituere in integrum. Adfuit ergo sapientissima Dei omnipotentia, & tanta arte culpam emendauit naturamque humanam reparauit, vt iam Ecclesia sibi gratulans, non dubitet *culpam* illam *felicem* vocitare, quæ talem habuit Redemptorem. Nisi enim homo peccasset, Deus non factus esset homo. Vnde tantus nostri generis extitit honos, tantus decor humanæ naturæ, vt homo Deus sit & appelletur: quod Angelis non contigit. Neque hîc fuit terminus diuinæ bonitatis. Ni peccatum fuisset, Deus pro homine non passus esset se in crucem suffigi. Nunc summa pati-

Isa. 7. 14.

Ibid. v. 9.

Rom. 5. 10.

buli ignominia, cessit in summam Dei gloriam, cuius immensum erga nos amorem, nusquam alibi expressius cognoscere potuimus: adeo ut articulum, qui magnitudine sua naturæ lumen vincit, fidei lumine comprehendere debeamus. Hinc Isaias antequam diceret: *Ecce virgo concipiet, & pariet filium, & vocabitur nomen eius Emmanuel*, præmisit: *Si non credideritis, non permanebitis*. Tam immensa bonitas & charitas in mysterio Incarnationis est inclusa, ut nisi credendo apprehendi non possit: credentes autem, cum inimici essemus, reconciliatos nos esse Deo per mortem Filij eius, maxima rapit admiratio in laudes diuinas, & gratiarum actionem gratulationemque. Paruumne lucrum est istud? an exiguum damni fructum censeamus, Deum sic mortalibus innotuisse? Per peccatum occasio data est Creatori, ut illius bonitatem, clementiam, pietatem, misericordiam, lenitatem, patientiam, longanimitatem cognosceremus. Tantus virtutum apparatus, antequam ignoratus, non potuit magis illustrari, & nobis commendari, quam ut videremus, mundi Conditorem non solum eos, quos hostes suos viderat futuros, nihilominus condidisse; sed etiam postquam omnia hostilia fecimus, nos sanguine suo redemisse. Vide igitur an non rectè melius iudicauerit de malis benefacere, quam mala esse non permittere?

IV.

Plotin. lib. 3.
enn. 2. c. 5.

Huic D. Augustini sententiæ valde similis est illa Plotini hominis Ethnici, qui scripsit, ipsam mundi artificem rationem, malis postquam facta sunt, opportunè admodum uti solere. Id autem maxima potestatis est, ait, malis etiam bene uti valere. Ac infra: Numquid ergo mala qua in mundo sunt, propterea quid præcedentia consequuntur? Fortè etiam quia, nisi hæc essent, imperfectum foret & totum. Plurima namque malorum, vel cuncta potius quamdam toti præstant utilitatem; quemadmodum venenosa, quamuis plurimorum usus & ratio laecat. Iam verò prauitatem quoque ipsam multa constat utilia continere, multaque reddere pulchra, pulchritudinis artificiosa more, suscitatis saepe homines ad prudentiam, neque securiori licentia torpere permittit. Et alio

Idem lib. 3.
enn. 3. cap. 7.
S Thom. in
Comp. Theo.
log. cap. 142.

loco: Quicumque deterius è mundo tollendum censent, tollunt ipsam etiam providentiam. Cuiusnam amplius providentia erit? Explicat hanc doctrinam Plotini, D. Thomæ doctrina, italoquentis: Nec tamen hæc diuina bonitati repugnat, quod mala esse permittit in rebus
ab eo